

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ЗАҢ ФАКУЛЬТЕТІ

**Қылмыстық құқық, қылмыстық іс жүргізу және криминалистика
кафедрасы**

**6В12301 – Құқық қорғау қызметі – 3, 4 курс
білім беру бағдарламасы бойынша
37759 Криминалистика бойынша практикум пәнінен
ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ**

АЛМАТЫ, 2024

Кіріспе

6В12301 — Құқық қорғау қызметі білім беру бағдарламасы бойынша бакалавриаттың білім алу бағдарламасын оқыту Қазақстан Республикасы Мемлекеттік жалпыға міндетті білім стандарты мен академиялық саясатқа сәйкес пәнді оқып игеру қорытынды бақылау - емтихан тапсырумен аяқталады. Емтиханға (қорытынды бақылауға) төлем бойынша берешегі жоқ, бакалавриатқа арналғаноқу бағдарламасы мен оқу жұмыс жоспарына сәйкес пән бойынша оқу процессін аяқтап, тиісінше балл жинаған студенттер ғана жіберіледі. Қорытынды емтихан (қорытынды бақылау) академиялық күнтізбе мен оқу жұмыс жоспарына сәйкес, көрсетілген мерзімдерде жүргізіледі.

Оқу бағдарламасы мен оқу жұмыс жоспарына сәйкес пән бойынша оқу процессін аяқтап, тиісінше балл жинай алмаған студенттер қанағаттанарлықсыз бағасын оң бағаға қайта тапсыру үшін студент келесі академиялық кезеңдерінің бірінде немесе жазғы семестрде сол пән бойынша оқу жұмыс жоспарында қарастырылған барлық сабақ түрлеріне қайта қатысып, рұқсат алады және қорытынды бақылау тапсырады.

Егер студент оқу бағдарламасын толық көлемде орындай отырып, емтиханға уақытылы қатыспаса, емтихан ведомосындағы оның фамилиясының тұсына «келген жоқ» деген жазу жазылады. Студенттің дәлелді себептері болған жағдайда факультет деканының өкімімен оған емтихан тапсырудың жеке кестесі бекітіледі. Емтиханға келмеуінің дәлелді себептері болмаған жағдайда «қанағаттанарлықсыз» деген бағаға теңестіріледі.

«FX» белгісіне сәйкес «қанағаттанарлықсыз» баға алған жағдайда студентке емтиханды қайта тапсыру мүмкіндігі беріледі.

Қорытынды бақылаудың бағасымен келіспейтін студентке (докторант, магистрант) емтихан өткізілген күннен кейінгі күннен кешіктірмей апелляция беру мүмкіндігі қарастырылған.

Қорытынды бақылау бойынша оң бағаны осы аралық аттестаттау кезеңінде жоғарылату мақсатында қайта тапсыруға рұқсат етілмейді

Емтихан сұрақтары тиісті тексерістен өткеннен кейін бекітіледі.

Емтихан тапсыру бойынша нұсқаулық

1. Пән бойынша қорытынды емтихан ауызша түрде өткізіледі. Ауызша емтихан: дәстүрлі-сұрақтарға жауаптар. Емтихан форматы- синхронды. Студенттің ауызша емтихан тапсыру процесі емтихан комиссиясының ауызша жауап беруі керек емтихан билетін автоматты түрде құрастыруды қамтиды.

2. Ауызша емтихан: дәстүрлі-сұрақтарға жауаптар. Ауызша тапсыру барысы оқытушының қадағалауымен қатал бақыланады. Емтихан тапсырушыға мынадай талаптар қойылады:

2.1 Емтихан тапсыру уақытынан бұрын 30 минут бұрын емтихан тапсыратын аудиторияда отыруы қажет.

2.2 Емтихан кезінде шпаргалка қолдануына тыйым салынады.

3. Студент қорытынды бақылаудың алдында арнайы нұсқамадан өтеді және бағалау критерийлерімен танысуы тиіс.

4. Билет 3 сұрақтан тұрады. 3 сұрақ бойынша және тапсыруға 1 ғана мүмкіндік беріледі және әр сұраққа, 1-сұрақ бойынша -33 б, 2-сұрақ бойынша -33 б, 3-сұрақ бойынша 34 б. қойылады.

5. Тапсырудың жалпы уақыты – 120 минут.

6. Оқытушы емтихан регламентін жариялайды:

- емтихан алушылардың тәртібі,

- дайындық уақыты,
- жауап беру уақыты;
- қажет болған жағдайда қағазға қаламмен жауаптар тезистерін жасауға рұқсат береді;

7. Емтихан тапсыру уақыты аяқталғаннан кейін қорытынды бақылау нәтижелері магистранттың және оқытушының жеке кабинетіне автоматты түрде түседі.

8. Емтихан қорытындысы нәтижесінде қайта қаралуы мүмкін. Студент емтихан тапсыру тәртібін бұзған жағдайда алған бағасы жойылуға жатады.

9. Студент қорытынды бақылаудың алдында арнайы нұсқамадан өтеді және бағалау критерийлерімен танысуы тиіс.

Емтихан тапсыру қорытындысы бойынша:

1. Емтихан комиссиясы мен оқытушы емтиханға қатысушыларды аттестаттайды.
2. Univer АЖ қорытынды ведомосына балл қояды. Ауызша емтихан үшін аттестаттау ведомосына балл қою уақыты-48 сағат.

Сонымен:

1. емтихан кесте бойынша өткізіледі.
2. студенттер мен оқытушы емтиханның күні мен уақытын алдын-ала білуі керек

Бағалау саясаты

Критериалды бағалау: дескрипторларға сәйкес оқыту нәтижелерін бағалау, аралық бақылау мен емтихандарда құзыреттіліктің (мақсатпен көрсетілген оқыту нәтижелерінің) қалыптасуын тексеру.

Жиынтық бағалау: аудиторияда жұмыс белсенділігін және қатысуын бағалау; орындалған тапсырманы, СӨЖ-ді (жоба / кейс / бағдарлама/...) бағалау. Қорытынды бағаны есептеу формуласы ұсынылады.

Пән бойынша қорытынды баға келесі формула бойынша есептеледі:

$$AB1+AB2$$

$$\frac{\text{-----}}{2} \times 0,6 + ҚБ \times 0,4 \quad \text{Мұнда } AB - \text{ аралық бақылау; } ҚБ - \text{ қорытынды бақылау (емтихан).}$$

Әріптік жүйе бойынша баға	Сандық эквивалент	Баллдардың (%-дық көрсеткіші)	Дәстүрлі жүйе бойынша баға
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
FX	0,5	25-49	
F	0	0-24	

Емтихан сұрақтары қамтылатын тақырыптар

1 - тақырып. Қылмыстардың жекелеген түрлерін тергеу әдістемесі. Қылмыстардың криминалистикалық сипаттамасы.

Қылмыстардың жекеленген түрлері мен топтарын тергеу әдістемесінің ұғымы мен міндеттері. Қылмыстардың жекеленген түрлері мен топтарын тергеу әдістемесінің пәні мен қағидалары Криминалистикалық әдістеменің жалпы ережелері. Қылмыстың криминалистикалық сипаттамасы. Қылмыстардың жекеленген түрлері мен топтарын тергеу әдістемесінің ұғымы мен міндеттері. Қылмыстардың жекеленген түрлері мен топтарын тергеу әдістемесінің пәні мен қағидалары. Криминалистикалық әдістеменің құрылымы мен негізгі ұғымдары. Криминалистикалық сипаттаманың түсінігі және тарихи аспектілері. Криминалистикалық сипаттаманың түсінігі элементтері. Криминалистикалық сипаттаманың элементтері

2-тақырып. Криминалистикалық болжаулар және тергеуді жоспарлау. Оқиға болған жерді қарау тактикасы

Тергеу болжауының және тергеу жоспарының түсінігі, олардың өзара байланысы
Тергеу жоспарының негізгі қағидалары, элементтері және жоспар жасау техникасы
Тергеушінің жедел-ізвестіру, анықтама және басқа да органдармен байланысы
Тергеу қарауының түсінігі, мәні және түрлері
Оқиға болған жерді қараудың түсінігі, маңызы және міндеттері
Оқиға болған жерді қарау алдында жүргізілетін дайындық жұмыстары
Оқиға болған жерді қарау кезеңдері және тәсілдері
Куәландыру

3 - тақырып . Сотқа дейінгі тергеу

Қылмыстық іс қозғау туралы шешім қабылдау, қаулы шығару.

4 - тақырып. Жауап алу тактикасы

Жауап алу, оның түсінігі мен міндеттері
Жауап алу алдында жүргізілетін дайындық жұмыстары
Жауаптың қалыптасу кезеңдері
Жауап алғанда қолданылатын тактикалық әдістер
Беттестіру тактикасы

5 - тақырып. Жедел-ізвестіру шаралары. Сот сараптамасын тағайындау мен жүргізу тактикасы

Сараптамалық зерттеу объектілерінің түсінігі. Үлгілер, оларды алу тәртібі. Жеке-дара және комиссиялық сот сараптамасының түсінігі. Кешенді сараптама түсінігі, комиссия құрамына кіретін сот сарапшылар. Қайталама сот сараптамасын тағайындаудың негіздері, комиссия құрамына кіретін сот сарапшылар. Қосымша сот сараптамасының түсінігі. Материалдарды орындамай қайтару. Сот сараптамасын жүргізу кезіндегі шектеулер. Сот сараптамасын жүргізу мерзімдері, оны ұзарту және тоқтата тұру. Тірі адамдарға сот сараптамасын жүргізу орны. Тірі адамдарға сот сараптамасын жүргізу кезіндегі еріктілік және мәжбүрлеу. Адамды сот сараптамасын жүргізу үшін медициналық ұйымға орналастырудың негіздері мен тәртібі. Адамдардың құқықтары мен заңды мүдделерінің кепілдігі. Процеске қатысушылардың тірі адамдарға сот сараптамасын жүргізу кезінде оған қатысуы.

6 - тақырып. Тану үшін көрсету тактикасы

Тану үшін көрсетудің түсінігі, міндеттері және түрлері. Объектілерді тану үшін көрсетер алдында жүргізілетін дайындық жұмыстары. Адамдарды тану үшін көрсетудің процесуалдық тәртібі және тактикалық ерекшеліктері.

7 - тақырып. Үй-жайларды қарау тактикасы. Мәйітті тану үшін көрсету тактикасы

Мәйіттің жеке басын анықтау. Жеке заттарды, бұйымдарды және басқа да объектілерді тану үшін көрсету ерекшеліктері. Тұрғын үй, бөлмені не жер учаскесін тану үшін көрсету ерекшеліктері. Малды тану үшін көрсету ерекшеліктері. Фотобейнелерді тану үшін көрсету ерекшеліктері. Тану үшін көрсетудің нәтижелерін бекіту.

8- тақырып. Ұстау тактикасы. Дактилоскопия

Ұстау тергеу әрекеті. Ұстау түсінігі және оның негіздері. Ұстауға әзірлік. Ұстаудың тактикалық әдістері. Бұлтартпау шарасын қолдану.

9- тақырып. Тергеу экспериментінің тактикасы

Тергеу экспериментінің түсінігі, оның түрлері және міндеттері. Тергеу экспериментіне дайындық жұмыстары. Тергеу экспериментін жүргізгенде қолданылатын тактикалық тәсілдер. Тергеу экспериментінің барысы және оның қорытындысын бекіту, нәтижелерін тексеріп, бағалау

10- тақырып. Қайшылықты жағдайда жауап алу тактикасы

Жауап алу, оның түсінігі мен міндеттері

Жауап алу алдында жүргізілетін дайындық жұмыстары

Жауаптың қалыптасу кезеңдері

Жауап алғанда қолданылатын тактикалық әдістер

Қайшылықты жағдайда жауап алу тактикасы

11- тақырып. Тану үшін көрсету тактикасы

Тану үшін көрсетудің түсінігі, міндеттері және түрлері. Объектілерді тану үшін көрсетер алдында жүргізілетін дайындық жұмыстары. Адамдарды тану үшін көрсетудің процесуалдық тәртібі және тактикалық ерекшеліктері. Мәйіттің жеке басын анықтау. Жеке заттарды, бұйымдарды және басқа да объектілерді тану үшін көрсету ерекшеліктері. Тұрғын үй, бөлмені не жер учаскесін тану үшін көрсету ерекшеліктері. Малды тану үшін көрсету ерекшеліктері. Фотобейнелерді тану үшін көрсету ерекшеліктері. Тану үшін көрсетудің нәтижелерін бекіту.

12- тақырып. Беттестіру тактикасы

Беттестірудің түсінігі, тактикасы. Сезіктілер арасында беттестіру жүргізу ерекшеліктері. Беттестіру алдында жауап алу. Көрсетпелерінде қарама-қарсылық бар тұлғаларды беттестіруге дайындық, жұмыс және қорытынды кезеңдері.

13- тақырып. Айып тағу және айыпталушы ретінде жауап алу

Айып тағу және айыпталушы ретінде жауап алу. Жауап алудың түсінігі, ерекшеліктері. Жауап алуға дайындық, жұмыс және қорытынды кезеңдер.

14- тақырып. Көрсетпелерін сол жерде тексеру мен нақтылау тактикасы.

Айғақтарды оқиға болған жерде тексеру мен нақтылаудың түсінігі

Айғақтарды оқиға болған жерде тексеру мен нақтылаудың кезеңдері мен тәсілдері

15- тақырып. Қорытынды тергеу әрекеттері мен айыптау қорытындысы

Айып тағу ережелері. Айып тағу туралы қаулының құрылымы. Кейінгі тергеу кезеңдерінің міндеттері (мақсаты). Қылмыстық істің материалдарын қорытындылап талқылау.

Ұсынылған әдебиеттер тізімі:

Негізгі:

1. Криминалистика: оқулық. – Өңделіп, толықтырылған 2-басылым / Авторлар ұжымы: К. Аратұлы, Г.М. Атаханова, А.А. Базилова, Л. Бисенғали, С.Ш. Дау-басова, Р.Е. Жансараева, Е.Ғ. Жәкішев, А.А. Исаев, Г.Х. Найманова, Р.Б. Тапалова, Н.С. Темірболат. – Алматы: Қазақ университеті, 2017. – 446 б.
2. Криминалистика: оқу құралы. – / Авторлар ұжымы: К. Аратұлы, Г.М. Атаханова, А.А. Базилова, Ш.Б.Маликова., С.Ш. Даубасова, Р.Е. Жансараева., Р.Б. Тапалова, Н.С. Темірболат. – Алматы: Қазақ университеті, 2019. – 446 б.
3. Аверьянова Т.В., Белкин Р.С., Корухов Ю.Г., Россинская Е.Р. Криминалистика: Учебник для вузов / Под ред. Р.С. Белкина. М.: НОРМА, 2020.
4. Белкин Р.С., Корухов Ю.Г., Россинская Е.Р. Криминалистика М – 2020.
5. Современные технологии криминалистической техники и криминалистической тактики: учеб. пособие / под ред. Р.Е. Жансараевой. – Алматы: Қазақ университеті, 2017. – 394 с.
6. Современные криминалистические технологии (криминалистическая техника): Учебное пособие. Ч. 1 / под ред. Р.Е. Жансараевой, С.П. Варенниковой, Р.Б. Тапаловой. - Алматы: Қазақ университеті, 2020. - 316 с.
7. Современные криминалистические технологии (криминалистическая тактика, применение специальных знаний в судопроизводстве): Учебное пособие. Ч. 2 / под ред. Р.Е. Жансараевой, С.П. Варенниковой, Р.Б. Тапаловой. - Алматы: Қазақ университеті, 2020. - 320 с.
8. Криминалистика: учеб. для вузов / Т.В. Аверьянов, Р.С. Белкин, Ю.Г. Корухов, Е.Р. Россинская / под ред. Р.С. Белкина. - М.: НОРМА-ИНФРА, 2017.
9. Шопабаяев Б.А., Сатыбалдинов Д.Д. Криминалистическая техника. Қазақ университеті. 2015г.

Ұсынылатын нормативтік құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы: Республикалық референдумда 1995 жылы 30-тамызда қабылданды // <https://online.zakon.kz/>
2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі 3 шілде 2014 ж. // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1400000226>
3. Құқық қорғау қызметі туралы Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 6 қаңтардағы № 380-IV Заңы.
4. ҚР Қылмыстық процесілік кодексі 04.07.2014 // <http://adilet.zan.kz>
5. Сот сараптама қызметі туралы Қазақстан Республикасының Заңы 2017 жылғы 10 ақпандағы №44-VI ҚРЗ

Қорытынды бақылауды бағалау критерилерінің рубрикаторы

Пән: 37759 Криминалистика бойынша практикум

Нысан: ауызша (офлайн). Платформа: Univer АЖ

№	Балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
		«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
		90-100 %	70-89%	50-69%	25-49%	0-24 %
1 сұрақ	Критерийі					
	Пәннің теориялары мен тұжырымдамаларын білуі және түсінуі	Криминалистиканың негіздерін, теорияларын, тұжырымдамаларын терең түсіну.	Криминалистиканың негіздерін, теорияларын, тұжырымдамаларын түсінуі.	Криминалистиканың негіздерін, теорияларын, тұжырымдамаларын шектеулі түсіну. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) беріледі.	Криминалистиканың негіздерін, теорияларын, тұжырымдамаларын үстірт түсіну/ түсінбеушілік. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) берілмейді.	Криминалистиканың негіздерін, теорияларын, тұжырымдамаларын түсінбеушілік. Негізгі мәтін тақырыпқа сай берілмейді немесе мүлдем жоқ.
	Пәннің негізгі мәселелерін түсіну	Сұрақтардың негізгі ұғымдарын өте жақсы байланыстырады. Зерттеу дәлелдерінің аргументтік негіздемесі (мысалы, талдау немесе зерттеу, статистикалық талдау негізінде).	Пән бойынша ұғымдарды байланыстырады және зерттеудің дәлелдерімен нақтылайды	Пән бойынша ұғымдардың шектеулі байланысы. Ұғымдарды шектеулі қолдану.	Сұрақтармен байланыс шамалы немесе жоқ. зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбайды	Жауап сұрақтарға байланысты емес. Зерттеулер мүлдем қолданылмады. сұрақтың жауабы мүлдем сәйкес келмейді
2 сұрақ	Пәннің негізгі мәселелерін ұғынуы және қолдануы	Криминалистика бойынша практикumның өзекті мәселелері бойынша оқу тапсырмасын толық орындау, қойылған сұраққа егжей-тегжейлі, дәлелді жауап беру	Криминалистика бойынша практикumның өзекті мәселелері бойынша оқу тапсырмасын ішінара орындау, толық емес, практикалық мәселелерді толық шешпеу	Материал фрагменттелген, логикалық дәйектілікті бұзатырып, дәлсіздіктерге жол беру, курстың теориялық білімін үстірт қолдану	Жеткілікті ойластырылмаған жауап беру, тапсырмаларды шеше алмау	Тапсырмаларды шешу үшін білімді қолдана алмау, Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу
	Практикалық тапсырмаларға қолданылуын бағалау ұсыныстар	Сұрақтар бойынша практикалық ұсыныстар мен ұсынымдар ұсынылған, дәлелді қорытындылар келтірілген.	Сұрақтар бойынша практикалық ұсыныстар жасай алады	Шектеулі практикалық ұсыныстар. Ұсыныстар маңызды емес, мұқият талдауға негізделмеген және үстірт.	Практикалық ұсыныстар аз немесе мүлдем жоқ немесе өтетөмен сапалы ұсыныстар.	Практикалық ұсыныстар мүлдем жоқ немесе өтетөмен сапалы ұсыныстар
3 сұрақ	Мәселе бойынша ағымдағы жағдайлармен салыстырмалы талдау жүргізу	Ғылыми ұстанымды және қолданылған әдістемені дұрыс негіздеу, ғылыми тіл нормаларын сақтау. Мәселе бойынша практикалық ұсынымдар мен ұсыныстар жасау	Ғылыми ұстанымды және қолданылған әдістемені негіздеуде дәлсіздікке жол беру, ғылыми тіл нормаларын сақтау Мәселе бойынша жалпылама	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз Мәселеленің практикалық шешімінің нәтижелерін өңдеуде дәлдік жоқ	Тапсырманы өрескел қателіктермен орындау, сұрақтарға жауап бермеу. Тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдерді дұрыс пайдаланбау	Тапсырма орындалмаған, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу. Тұжырымдамалық материалдар

			ұсынымдар мен ұсыныстар жасау			мендәлелдерді мүлдем пайдаланбау
Стиль, сауаттылық	Жазу анықтық пен дұрыстықты көрсетеді. Жазу стилін анық ұстанады.	Жауап айқындық пен дұрыстықты көрсетеді. Жазу стилін анық ұстанады.	Жазуда кейбір негізгі қателіктер бар және айқындықты жақсарту керек. Жазу стилін нақты ұстану кезінде қателіктер жіберілді.	Не жазылғаны түсініксіз, мазмұнын түсіну қиын. Жазу стилін ұстануда көптеген қателіктер бар		Не жазылғаны түсініксіз, мазмұнын анықтау мүмкін емес.

Қорытынды бағалауды есептеу формуласы:

+Қорытынды баға (ҚБ) = (Б1+Б2+Б3+Б4+Б5+Б6+Б7+Б8+Б9+Б10) / 6К, мұнда Б – критерий бойынша балл, К – критерийлердің жалпы саны.

Қорытынды баллды есептеу мысалы

№	Балл	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
		90-100%	70-89%	50-69%	25-49%	0-24%
1.	1 Критерий	100				
2.	2 Критерий		75			
3.	3 Критерий			60		
4.	4 Критерий				45	
5.	5 Критерий	100				
6.	6 Критерий				49	
	Қорытынды %	200	75	60	94	200+ 75 + 60 + 94 = 429 429 / 6 критерийлер = 71,5 Қорытынды балл в % = 72

Есептеу кезінде алынған пайызға сүйене отырып, біз бағаны бағалау шкаласымен салыстыра аламыз. **72 балл** 70 балдан 89 балға дейін, бұл бағалау шкаласына сәйкес «**Жақсы**» санатына сәйкес келеді. Осылайша, осы есептеуде жоба дәстүрлі бағалау шкаласы мен ECTS-ге ауыстыра отырып, білім алушылардың оқу жетістіктерін есепке алуды бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесіне сәйкес «**Жақсы**», **72 балға** бағаланатын болады.